

מלאכות זורע וקוצר עציץ נקוב ושאינו נקוב, ופרחים בעציץ

שוע"ר סי' שח

נה ענף שנחתך מן האילן מבעוד יום, להניף בו על השלחן, להבריא בו הזבובים, מותר להניף בו בשבת ולטלטלו כשאר כל הכלים, שכיון שייחדו לכך עשאו כלי גמור. והוא הדין אם ייחדו לאיים על התינוקות שיכם בו, והוא שייחדו לכך מבעוד יום.

שוע"ר סי' שלו

יא עשבים שעלו על און הכלי מלחות הכלי, חשובים כמחוברים לקרקע, כיון שזהו דרך גידולן, והתולשן חייב משום עוקר דבר מגידולו. וכן התולש כישות ממקום גידולו, אף על פי שאינו מחובר לקרקע.

אבל התולש זרעים שנזרעו בעציץ שאינו נקוב, פטור, מפני שאין דרך זריעה שם. אבל אסור לתלוש ממנו מדברי סופרים, אפילו הוא מונח בעלייה.

יב התולש מעציץ נקוב חייב, מפני שהוא כמחובר לקרקע, לפי שיונק מן הקרקע על ידי הנקב שמריח לחלוחית הקרקע דרך שם.

ואפילו הוא מונח על גבי יתידות שיש אויר מפסיק בינו לקרקע, הרי הוא כמחובר, לפי שיונק קצת מן הקרקע דרך האויר...

במה דברים אמורים בשל עץ, אבל של חרס, אפילו שאינו נקוב הוא כנקוב, שאין החרס עומד בפני השרשים והם מפעפעים ויונקים מן הקרקע דרך החרס.

ויש אומרים בהיפך, שבמה דברים אמורים בשל חרס, אבל של עץ הוא מתלחלח מהקרקע ואינו עומד בפני השרשים אף שאינו נקוב. ויש לחוש לבי הסברות, וליזהר בין בשל עץ בין בשל חרס אף על פי שאין נקובים.

יד יחור של אילן שנפשח מערב שבת מן האילן ובו פירות, מותר לתלוש ממנו הפירות בשבת.

יז השורה חטים ושעורים וכיוצא בהם במים, כדי שיצמחו, הרי זה תולדת זורע, וחייב בכל שהוא.

יח ענפי אילנות שהוכנו לתשמיש מבעוד יום, בענין שיש תורת כלי עליהם ומותרים בטלטול, כמ"ש בסי' ש"ח, מותר להעמידם במים בשבת. ובלבד שלא יהיו בהם פרחים ושושנים שהם נפתחים מלחלוחית המים.

וצריך ליזהר שלא ליתן מים אל כלי כדי להעמידם שם, אלא יעמידם במים שהיו בכלי מכבר, ואפילו העמידם במים מבעוד יום אסור להוסיף עליהם מים בשבת, ויום טוב, מפני שטורח לתקן כלי. עיין סי' תרנ"ד.

שו"ע סי' תרנד

א מקבלת אשה הלולב מיד בנה או מיד בעלה ומחזירתו למים, ותוסיף עליו מים אם צריך, אבל לא תחליף מים. ובחול המועד מצוה להחליפם כדי שישאר לח והדור.

פתקה שקבלתי מהרבי, ב' מנ"א תשמ"א, ומה שעניתי עליה

לברר בדפוסים (הקודמים) דשו"ע אדה"ז ששל"ו סו"ס יח: "ויו"ט" דלכאורה צ"ל "ולהחליף גם ביו"ט" (או כיו"ב).

והשבתי על כך: בדקתי בדפוס הראשון והשני ועוד כמה דפוסים הראשונים, ובכולם הוא כבדפוסים שלנו. ובחיפושי לא מצאתי מי שיעיר בזה. גם בקצוה"ש (סקמ"ב סי"ג) מעתיק הלשון מהדפוסים ואינו מעיר.

מסרתי המענה למערכת לקוטי שיחות, שנדפס בחכ"א ע' 385.

